

Yeshayah 27 – Vineyard, Part II

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

Chapters 24-27 Reward and Punishment for the Nations

- Chapter 24 A prediction of destruction, ending with the darkening of the Sun and Moon
- Chapter 25 Predicting the downfall of our foes, possibly the end of death – and a big feast?
- Chapter 26 We have been loyal! “You will save us!” vs. “Why won’t You save us?” And Resurrection

Chapter 27

- 27:1 Part of the End of Days projection in the previous chapter
- 27:2-6 The return of the vineyard
- 27:7-8 I have not been harsh with My vineyard
- 27:9-13 Teshuvah is achievable, and leads to Redemption

Preparation Questions

- (1) Read Yeshayah 27:2-6 with Yeshayah 5:1-7. What comparisons/contrasts do you see?
- (2) Is there a progression from 27:2-6 to 27:7-8?
- (3) In 27:10-11, who is cut down and burned down?
- (4) The Haftorah for Parshat Shemot begins in 27:6. Why there, and not in 27:7?

27:1-8 The Vineyard Returns

1. Radak to Yeshayah 5:7

מתחילה כשנטעם נטע שעשועיו היו, שהיה משתעשע בהם ושמה עמהם כשהיו עושים מעשי' טובים, וקוה מהם שיעשו תמיד מעשים טובים ויעשו משפט העניים כמו שהיה עושה עמהם תמיד טובות:

Initially, when Gd planted them, they were His pleasing plant; He enjoyed them and rejoiced in them when they performed good deeds. He hoped that they would always engage in good deeds, and perform justice for the needy, as He always benefited them.

2. Rashi to Yeshayah 27:2

ביום ההוא - בעת הגאולה ישירו לישראל זו היא כרם חמר הוציאה יינה הטוב. חמר ויגוש בלע"ז:

“On that day” – Upon the Redemption, they will sing this song to Israel, the *kerem chemer* which produced good wine.

3. Rashi to Yeshayah 27:3

לרגעים אשקנה - מעט מעט אני משקה אותה כוס פורענות הבאה עליה, פן אפקד עליה בבת אחת ואכלנה.

“I will give her to drink at *rega'im*” – Little by little, I will give them to drink the cup of punishment which comes upon them, lest I punish them at once and destroy them.

4. The cup of punishment

Yeshayah 51:17, Yirmiyahu 25:17, Tehillim 60:5

5. Rashi to Yeshayah 27:4

חמה אין לי - אין לי פה להגביר חמתי על העכו"ם לפי שאף ישראל חוטאין ומדת הדין מקטרגת... מי יתנני ואוכל לפקוד עליהם ולא תוכל מדת הדין למחות שישבו ישראל בתשובה...

“I have no anger” – I have no mouth to raise My anger against the idolaters, for even Israel sins, and Justice accuses...

“Who would give Me” the opportunity to punish them, and Justice could not protest, for Israel would repent...

6. Rashi to Yeshayah 27:5

"או" ל' "אם" ... או יחזיק עמי במעוזי שלא יבקש מעוז אלא מעוזי, אז יעשה שלום לי להניח דעתי ואפי' שמתקשקשת בי על שאיני נוקם בצרי, ואנקם בהם:

O is “if”... “If My nation would hold to My source of strength,” seeking no source of strength other than My source of strength. Then they would make peace for Me, settling My mind and rage which churns in Me because I do not punish My foes, and I could then punish them.

7. Rashi to Yeshayah 27:6

הלא ידעתם מה עשיתי בראשונה! הבאים למצרים אשר השריש יעקב צצו ופרחו שם עד מלאו פני תבל תנובה:

Don't you know what I did at first! Those who came to Egypt, whom Yaakov rooted there, blossomed and flowered there until the face of the settlement was filled with fruit.

8. Radak to Yeshayah 27:2

פירוש לכנסת ישראל שירו לה וענו לה, "כרם חמר" כרם שעושה יין טוב!

Meaning, to Israel; sing to her, declare to her, *kerem chemer* – the vineyard that produces good wine!

9. Radak to Yeshayah 27:3

לרגעים אשקנה - שאשפיע עליהם רוח דעת ורוח נבואה כמים לרוב... ונאמר "אשפוך רוחי על כל בשר" ואיני אומר 'כל בשר' אלא על ישראל, כמו שאומר אחר כך "ונבאו בניכם ובנותיכם וגו'":
פן יפקד עליה - פירש אדוני אבי ז"ל "עליה" מן 'עלה זית', אמר לרגעים אשקנה פן יחסר אפי' העלים שלה, כל שכן הפרי. או פירוש פן יפקד האויב עליה, לילה ויום אצרנה.

"I will give her to drink at *rega'im*" – I will pour upon them a spirit of knowledge and prophecy, like water in its plenty... And it says, "I will pour My spirit upon all flesh," and "all flesh" is only Israel, as it continues, "And your sons and daughters will prophesy."

"Lest he punish *aleha*" – My father explained *aleha* from *aleh yayit* [olive leaf]: "I will give her to drink at intervals, lest she lose even her leaves, certainly her fruit." Or, "lest the enemy punish her, I will guard her night and day."

10. Radak to Yeshayah 27:4

חמה אין לי - כי אינה ממדותי אלא ארך אפים... כשחטאו מעט מעט הוא פוקד עונם ואינו שומר להם עד שיכלם... שאם היה לי חמה מי הוא שיתן לי שמיר ושית, כלומר הכרם שנותן לי שמיר ושית במקום ענבים? אם היה לי חמה הייתי פוסע בה פסיעה אחת והייתי שורפה כלה כאחד במלחמה...

"I have no anger" – It is not of My traits, only long patience... When they sinned, I punished their sin bit by bit; I don't wait for them, to the point of destroying them... For if I had anger, who would hand over to Me briars and thorns, meaning the vineyard which gives Me briars and thorns instead of grapes? If I had anger, I would take one step among her and burn her entirely, at once, in war...

11. Radak to Yeshayah 27:5

או יחזק בתורת, כלומר הייתי מכלה אותם או היה מחזיק במעוזי, כלומר תורתי שהיא מעוז להם:

"Or he would hold to My Torah," meaning, I would destroy them or they would hold to My source of strength, meaning My Torah, which is the source of strength for them.

12. Talmud, Beitzah 25b

מפני מה נתנה תורה לישראל - מפני שהן עזין... שאלמלא נתנה תורה לישראל אין כל אומה ולשון יכולין לעמוד בפניהם...

Why was the Torah given to Israel? Because they are bold... Had the Torah not been given to Israel, no nation or tongue could stand before them...

13. Talmud, Sanhedrin 99b

כל העוסק בתורה לשמה משים שלום בפמליא של מעלה ובפמליא של מטה שנאמר "או יחזק במעוזי יעשה שלום לי יעשה לי."

Anyone who is involved in Torah altruistically sets peace among the heavenly forces and earthly forces, as it says...

14. Midrash, Shemot Rabbah 30:1

"או יחזק במעוזי," ואין "מעוזי" אלא דין, שנא' (תהלים צט) "ועוז מלך משפט אהב."

"Or he would hold on to My source of strength" – "My source of strength" is justice, as in Tehillim 99...

15. Radak to Yeshayah 27:6

כלומר הימים הבאים והוא זמן הישועה... בימים ההם ישרש יעקב, ופירוש "ישרש" "יתן שרש"... כי עתה בגלות הוא כמי שאין לו שרש... Meaning, the coming days, the time of salvation... Then Yaakov will take root... Now, in exile, he is as one who is rootless...

16. Radak to Yeshayah 27:2-3

ולפי שהנביא בתחילת נבואתו קרא לה כרם שעושה באושים ולא ענבים, לפיכך אמר כי בעת ההיא שהיא עת הישועה אז יקראו לה כרם חמר שעוש' ענבים טובים שיצא מהם יין חשוב אדום טוב...
 אני ד' נוצרה - הפך מה שאמר "הסר משוכתו והיה לבער."
 לרגעים אשקנה - הפך מה שאמר "ועל העבים אצוה מהמטיר עליו מטר."

And because the prophet, at the start of his prophecy, called her a vineyard which produced bad products and not grapes, therefore, he said that at that time, the time of Salvation, they will call her *kerem chemer*, that makes good grapes from which will emerge good, red, important wine...

"I am Gd, her Protector" – the opposite of "Remove his shelter and he will be consumed"

"I will give her to drink at *rega'im*" – the opposite of "I will instruct the clouds not to send rain upon him."

17. Talmud, Sotah 8b

מנין שבמדה שאדם מודד בה מודדין לו? שנאמר "בסאסאה בשלחה תריבנה". אין לי אלא סאה, מנין לרבות תרקב וחצי תרקב, קב וחצי קב, רובע וחצי רובע, תומן ועוכלא, מנין?...

How do we know that a person receives in measure that which he measures out? As in "By *se'ah se'ah* when she sends forth, You shall fight with her." This is only *se'ah*, how about the 3-*kav* and 1.5 *kav*, *kav* and half-*kav*, quarter and eighth, *tomen* and *uchla*?...

27:9-13 Teshuvah is simple, and leads to Redemption

18. Midrash Tannaim to Devarim 32:28

ר' יהודה דורשה כלפי ישראל, ור' נחמיה דורשה כלפי האומות...

Rabbi Yehudah explained it regarding Israel; Rabbi Nechemiah explained it regarding the nations...

19. Talmud, Sanhedrin 92a

כל אדם שאין בו דעה אסור לרחם עליו שנאמר "כי לא עם בינות הוא על כן לא ירחמנו עשהו ויצרו לא יחננו."

One may not have mercy on anyone who lacks *de'ah*, as it says, "For he is not a comprehending nation; therefore, his Maker will not have mercy upon him, and his Creator will not show him favour."

Transformation of the Shofar

20. Talmud, Rosh HaShanah 11b

"בתשרי עתידין ליגאל" - אתיא 'שופר' 'שופר'. כתיב הכא "תקעו בחדש שופר" וכתוב התם "ביום ההוא יתקע בשופר גדול."

"In Tishrei they will be redeemed" – From "shofar" "shofar". Here it says, "Blow the shofar at the [new] month," and there it says, "On that day the great shofar will be blown."

21. Rabbi Avraham Yitzchak Kook, *HaShofar* (1912-1913, Israel)

<p>אֶל רֹאשׁ הַהָר עֲלֵה וְשׁוֹפֵר גָּדוֹל קַח וְשֵׂא עֵינֶיךָ וּרְאֵה עֲנוֹת הָעָם הַדָּךְ</p>	<p>Ascend to the top of the mountain and take up the great shofar, and lift your eyes and see the suffering of the lowly nation.</p>
<p>וּבְשׁוֹפֵר הַגָּדוֹל תִּקַּע תִּקְיָה תְרוּעָה שְׂבָרִים וּבְרַגְלְךָ רְקַע וַיִּרְעָשׁוּ הַקְּבָרִים</p>	<p>And blow the great shofar, tekiah, teruah, shevarim, and pound with your foot, and so the graves will quake.</p>
<p>וְהַקּוֹלוֹת יַעֲלוּ בְּלוֹלִים עַד שְׁרָשֵׁי הַנְּשָׁמוֹת וַיִּתְגַּלְּגְלוּ הַגִּילְגוּלִים לְבִנּוֹת אֵת הַשְּׂמָמוֹת</p>	<p>And these sounds will ascend through passages, to the very roots of the souls, and those who roll will be set into motion to build up the ruins.</p>

וַיִּתְעוֹרְרוּ הַנְּרָדְמִים נִינֵי הָאֲרִיּוֹת הַמְשַׁחֲקִים בְּזָרְמִים וְשׁוֹגִים בַּהֲזִיּוֹת	And those who sleep will be roused, the grandchildren of the lions, who play in streams, and wander in sprinklings.
וְנִקְיְצוּ הַזְּשָׁנִים בְּתַרְדֵּמַת הַגּוֹלָה וְנִעְוְרוּ הַזּוֹנִים בְּעֵלֵי הָאוֹזֵן הָעֵרְלָה	And those who sleep will awake from the slumber of the exile, and those who stray will be roused, those of the uncircumcised ear.
וְנִקְוּמוּ וַיַּעֲלוּ לְאֶרֶץ שְׁהוּרִים בְּקִרְבָּהּ מְלָכוֹ וַיִּשְׂימוּ קֵץ וְקֶרֶץ לְגִלוֹת שְׁבָה הַיְדָחוֹ	And they will rise and ascend to the land in which their forebears did reign, and they will put an end, an abrupt halt, to the exile in which they had been dispersed.

The Haftorah for Parshat Shemot

22. Talmud, Megilah 31b

"ואין מפסיקין בקללות" - מנא הני מילי? אמר רב חייא בר גמדה אמר רבי אסי דאמר קרא "מוסר ד' בני אל תמאס." ריש לקיש אמר לפי שאין אומרים ברכה על הפורענות. אלא היכי עביד? תנא כשהוא מתחיל מתחיל בפסוק שלפניהם, וכשהוא מסיים מסיים בפסוק שלאחריהן. "And we do not interrupt in the curses" – How do we know this? Rav Chiya bar Gamda cited Rabbi Asi: The text says, "My son, do not reject Gd's instructions." Reish Lakish said: Because we don't recite a blessing on punishment. Then what should one do? When beginning, start with the previous verse, and when finishing, finish with the ensuing verse.

23. Talmud Yerushalmi, Megilah 3:7

"אין מפסיקין בקללות" א"ר חייא בר גמדה "אל תקוץ בתוכחתו" - אל תעשה קוצים קוצים. א"ר לוי אמר הקב"ה אינו בדין שיהו בני מתקללין ואני מתברך. א"ר יוסה בי ר' בון לא מטעם הזה אלא זה שהוא עומד לקרות בתורה צריך שיהא פותח בדבר טוב וחותם בדבר טוב. "We do not interrupt in the curses" – Rabbi Chiya bar Gamda said, "Do not reject [*takotz*] His rebuke" – Do not make it into segments [*kutzin*]. Rabbi Levi said: Gd said, "It is not right that My children should be cursed, and I should be blessed." Rabbi Yosi son of Rabbi Bun said: Not for that reason, but one who rises to read from the Torah should begin with something good and end with something good.

Review Questions

- Is the vineyard of Chapter 27 sinful like that of Chapter 5, or improved?
- Who is the foolish nation of 27:10-11?
- What new and influential element does Yeshayah add to the roles of the shofar, in 27:13?
- How could the custom of beginning the haftorah of Shemot in 27:6 reflect an exegetical decision regarding the meaning of that verse?

Outline of Chapter 28

28:1-4	The Northern Kingdom is intoxicated
28:5-6	On that day, Gd will be with Yehudah
28:7-15	But even Yehudah is intoxicated, and mocks their prophets
28:16-22	Punishment is coming for those who refused to learn
28:23-29	Working the land, as a metaphor for religious education